

WIP. Zadania. Ruch obrotowy. (przyjmując $g=10 \text{ m/s}^2$)

1. Ze szczytu równi pochyłej o kącie nachylenia do poziomu $= 30^\circ$ i wysokości $h = 2,5 \text{ m}$ staczają się bez poślizgu:
(1) cienka obręcz, (2) pełen krążek, każde o masie $m=0,4 \text{ kg}$ i promieniu $R = 10 \text{ cm}$. Oblicz dla każdej z brył obrotowych:
a) przyspieszenie kątowe oraz przyspieszenie liniowe środka masy;
b) jaki powinien być współczynnik tarcia statycznego między równią a powierzchnią bryły, aby bryła stoczyła się bez poślizgu?
c) prędkość kątową oraz prędkość liniową środka masy u podstawy równi; d) czas staczania się do podstawy równi.
2. W koniec pręta o długości $l = 2 \text{ m}$ i masie $M = 8 \text{ kg}$ leżącego na gładkim, poziomym podłożu uderza prostopadle krążek o masie $m = 0,5 \text{ kg}$, poruszający się z prędkością $v_0 = 10 \text{ m/s}$. Zderzenie jest doskonale sprężyste. Oblicz:
a) prędkość kątową pręta po zderzeniu; b) prędkość liniową u środka masy pręta po zderzeniu;
c) prędkość liniową v krążka po zderzeniu.
3. Bryła kitu o masie $m = 2 \text{ kg}$ leci z prędkością $v = 10 \text{ m/s}$ w kierunku prostopadłym do pręta o takiej samej masie m i długości $l = 1 \text{ m}$, który leży na gładkim, poziomym stole. Kit uderza w koniec pręta i przykleja się do niego. Oblicz:
a) prędkość kątową pręta z kitem po zderzeniu; b) prędkość liniową u środka masy pręta z kitem po zderzeniu;
c) zmianę energii kinetycznej układu K podczas zderzenia.
4. Na środku stolika, który może się obracać bez tarcia wokół pionowej osi, stoi człowiek o masie $M = 80 \text{ kg}$ i trzyma w obu dłoniach hantle o masie $m = 2 \text{ kg}$ każda. Początkowo człowiek ma rozłożone szeroko ramiona a stolik zostaje wprowadzony w ruch obrotowy o częstotliwości $f_1 = 0,5 \text{ Hz}$. Następnie człowiek zgina ramiona ściągając hantle ku tułowiu (jedną na piersi, drugą na plecy). Rozpiętość rozłożonych ramion wynosi 160 cm , natomiast hantle przyciśnięte do ciała znajdują się 20 cm od siebie, w obu przypadkach symetrycznie względem osi obrotu. Potraktuj ciało człowieka jak jednorodny walec o promieniu $R = 15 \text{ cm}$ i zaniedbaj wpływ ułożenia ramion na moment bezwładności człowieka. Zaniedbaj także moment bezwładności stolika. Oblicz:
a) częstotliwość f_2 obrotów człowieka po ściągnięciu ramion; b) zmianę energii kinetycznej układu E na skutek ściągnięcia hantli.
5. W czasie ćwiczeń na miękkim materacu upadasz swobodnie z pozycji pionowej zachowując sztywną postawę na baczność i nie odrywając stóp od materaca. Traktując swoje ciało jak jednorodny cienki pręt, oblicz:
a) swoją prędkość kątową w chwili zetknięcia się z materacem;
b) swoje przyspieszenie kątowe α tuż przed zetknięciem się z materacem;
c) prędkość v czubka swojej głowy w chwili zetknięcia się z materacem.
6. Klocek o masie $m=0,5 \text{ kg}$, przyczepiony do ściany za pomocą poziomej sprężyny, wykonuje drgania o amplitudzie $x_0=10 \text{ cm}$ i okresie $T=1,0 \text{ s}$ poruszając się bez tarcia po poziomej powierzchni. Masę sprężyny zaniedbujemy. Oblicz:
a) stałą sprężyny k ; b) największą prędkość klocka; c) całkowitą energię tego oscylatora;
d) energię potencjalną, energię kinetyczną i prędkość klocka w chwili, gdy wychylenie z położenia równowagi jest $x=4 \text{ cm}$.

Odpowiedzi:

1. a) $\alpha_1 = 25,0 \text{ s}^{-2}$; $a_1 = 2,50 \text{ m/s}^2$; $\alpha_2 = 33,3 \text{ s}^{-2}$; $a_2 = 3,33 \text{ m/s}^2$; b) $\mu_1 > 0,289$; $\mu_2 > 0,193$;
c) $v_1 = 50,0 \text{ s}^{-1}$; $v_1 = 5,00 \text{ m/s}$; $v_2 = 57,74 \text{ s}^{-1}$; $v_2 = 5,77 \text{ m/s}$; d) $t_1 = 2,00 \text{ s}$; $t_2 = 1,73 \text{ s}$.
2. a) $= 3,0 \text{ s}^{-1}$; b) $u = 1,0 \text{ m/s}$; c) $v = 6,0 \text{ m/s}$.
3. a) $= 12,0 \text{ s}^{-1}$; b) $u = 5,0 \text{ m/s}$; c) $K = -20 \text{ J}$ (spadek).
4. a) $f_1 = 1,84 \text{ Hz}$; b) $K = 45,75 \text{ J}$ (wzrost).
5. przy wzroście 180 cm : a) $= 4,08 \text{ s}^{-1}$; b) $\alpha = 8,33 \text{ s}^{-2}$; c) $v = 7,35 \text{ m/s}$.
6. a) $k=19,74 \text{ N/m}$; b) $v_0=0.63 \text{ m/s}$; c) $E_c=0,099 \text{ J}$; d) $U=0,016 \text{ J}$; $K= 0,083 \text{ J}$; $v=0,58 \text{ m/s}$.